

बिन्दुराङ्गिरसः। पवमानः सोमः। गायत्री

प्र धारां अस्य शुष्मिणो वृथा पवित्रे अक्षरन्। पुनानो वाचमिष्यति ॥ ९.०३०.०१

अस्य- एतस्य । शुष्मिनः- बलिनः । धाराः । वृथा- अनायासेन । पवित्रे- शुद्धे प्रतीके । प्र- प्रकर्षेण । अक्षरन्- स्रवन्ति । पुनानः- पवमानः । वाचम्- मन्त्रम् । इष्यति- प्रेरयति ॥१॥

इन्दुर्हियानः सोतृभिर्मृज्यमानः कनिक्रदत्। इयर्ति वग्नुमिन्द्रियम् ॥ ९.०३०.०२

सोतृभिः- निष्पादकैः । हियानः- प्रेरितः । इन्दुः- क्लेदनकरः सोमः । मृज्यमानः- पावितः । कनिक्रदत्- शब्दमकरोत् । इन्द्रियम्- इन्द्रसंबन्धिनम् । वग्नुम्- शब्दम् । इयर्ति- प्रेरयति ॥२॥

आ नः शुष्मं नृषाह्यं वीरवन्तं पुरुस्पृहम्। पवस्व सोम धारया ॥ ९.०३०.०३

नः- अस्माकम् । नृषाह्यम्- मनुष्यसहनशीलम् । वीरवन्तम्- वीर्यसंपन्नम् । पुरुस्पृहम्- बहुभिः स्पृहणीयम् । शुष्मम्- बलम् । सोम- रस । धारया । पवस्व- क्षर ॥३॥

प्र सोमो अति धारया पवमानो असिष्यदत्। अभि द्रोणान्यासदम् ॥ ९.०३०.०४

द्रोणानि- पात्राणि प्रतीकभूतानि । अभि- आभिमुख्येन । आसदम्- आसदनाय । पवमानः- पूयमानः । सोमः- रसः । धारया । प्र- प्रकर्षेण । अति- प्रतीकमतिक्रम्यापि । असिष्यत्- स्यन्दति ॥४॥

अप्सु त्वा मधुमत्तमं हरिं हिन्वन्त्यद्रिभिः। इन्दुविन्द्राय पीतये ॥ ९.०३०.०५

अप्सु- जीवोदकेषु । मधुमत्तमम्- अतिशयेन मधुरम् । हरिम्- आकर्षकम् । त्वा- भवन्तम् ।
अद्रिभिः- ग्रावभिः जडनिष्कासनेन । इन्द्राय- परमेश्वरस्य । पीतये- अनुभूतये । इन्दो-
क्लेदनशील । हिन्वन्ति- प्रेरयन्ति ॥५॥

सुनोता मधुमत्तमं सोममिन्द्राय वज्रिणे । चारुं शर्धाय मत्सरम् ॥ ९.०३०.०६

वज्रिणे- स्वायुधाय । शर्धाय इन्द्राय- बलाधिदेवताय ईशनाधिदेवताय । चारुम्- रम्यम् । मत्सरम्-
हर्षकरम् । मधुमत्तमम्- अतिशयेन मधुरम् । सुनोत- सुनुत ॥६॥